

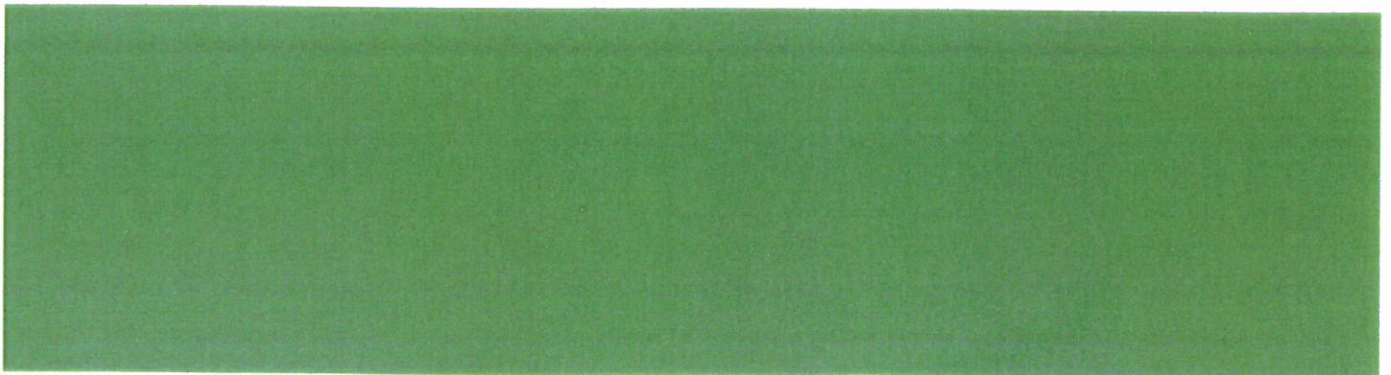

JOUTSA

TILINPÄÄTÖS 2021

PERUSTURVA

SOSIAALITOIMEN HALLINTO

Sosiaalitoimen hallintoon kuuluvat perusturvalautakunnan, yksilöjaoston, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä perusturvajohtajan ja toimistosihteerin toimintakulut. Perusturvalautakunnan ja yksilöjaoston rakenne muuttui 1.8.2021. Mukaan tulivat Luhangan kunnan edustajat.

Arviointi

Valtakunnallinen soten ja pelastustoimen siirron suunnittelu tuleville hyvinvointialueille on edennyt 2021 vuoden aikana maakunnallisten hankkeiden avulla. Toteutumisajankohta on 1.1.2023. Peruspalvelut on järjestetty 2021 ja 2022 kunnan omana toimintana. Perusturva huolehtii myös Luhangan sosiaali- ja vammaispalveluista.

Perusturvan hallinnon ja esimiesten valmentavaa johtamista on aloitettu 2019 ja jatkettu vuoden 2020 ja 2021 aikana. Strategiset painopistealueet ja mittarit ovat nimetty uuden 2020–2025 strategian pohjalta. Strategia jalkautettiin sparrausvalmennuksella koko perusturvaan.

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja Anna-Majja Kääriäinen

Sosiaalitoimen hallinto	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	176 290	171 650	181 163	9 513	105,5
Toimintakulut	-176 290	-171 650	-186 313	-14 663	108,5
Toimintakate	0	0	-5 150	-5 150	-100

SOSIAALITYÖ

Sosiaalityössä tavoitteena on vastata asiakkaan tuentarpeeseen sosiaalihuoltolain mukaisesti.

Joutsan sosiaalipalveluissa työskentelee johtava sosiaalityöntekijä, jonka vastuualueena on sosiaalityön kokonaisuus sisältäen aikuis- ja perhesosiaalityön, lastensuojelun, lastenvalvojan, vammaissosiaalityön sekä sosiaalipalveluiden hallinnolliset ja kehittämistehtävät. Sosiaalityöntekijöiden vastuualueena on yhdenntetty sosiaalityö, johon kuuluvat mm. aikuis- ja perhesosiaalityö, lastensuojelu sekä mielenterveys ja päihdetyö. Joulukuusta 2020 alkaen sosiaalipalveluissa on aloittanut sosiaaliohjaaja täyttämättömällä sosiaalityöntekijän paikalla. Sosiaalityössä tehtävän jako muuttui siten, että uuden sosiaaliohjaajan työ painottuu aikuis- ja perhesosiaalityöhön, lastensuojeluun ja koulukuraattorin tehtäviin. Palveluohjaajan nimikkeellä toimiva sosionomi työskentelee vuoden 2021 alusta aikuissosiaalityön ja ikäihmisten palveluohjauksen parissa. Luhangan kunnan kanssa tehtävän yhteistyön myötä kuntaan palkattiin vielä yksi määräaikainen sosiaaliohjaaja syyskuussa 2021. Hänen työpanoksensa keskittyy aikuissosiaalityöhön.

Lisäksi sosiaalitoimiston henkilökuntaan kuuluu kaksi perhetyöntekijää ja toimistosihtööri. Lastensuojelun asiakkaita on perhetyössä edelleen enemmän kuin sosiaalihuoltolain mukaisia asiakkaita, mutta sosiaalihuoltolain mukaisten asiakkaiden määrä on lisääntynyt tasaisesti.

Sosiaalityön talousarvioon on varattu sosiaalityöntekijöiden palkka- ym. kulujen lisäksi virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen, poliisin sosiaalityön, Jyvässeudun kriisikeskus Mobilen kriisi- ja etupäivystyksen kustannukset, ensi- ja turvakodin, sosiaaliamiehen ja sosiaalialan kehittämiskeskuksen (Kosken) asiakaspalveluiden ostojen kustannukset Joutsan perusturvaan kohdistuen.

Perusturva ostaa perheneuvolan palveluja Jyväskylän perheneuvolalta ja sijaishuoltoyksikön palveluja Keski-Suomen sijaishuoltoyksiköltä sekä virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen Jyväskylän kaupungilta.

Strategiset tavoitteet

Toiminnalla vaikutetaan ennen kaikkea väestön sosiaaliseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä toimintakykyyn ja osallisuuteen. Hyvinvoinnin edistämiseksi vähennetään eriarvoisuutta ja syrjäytymistä.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopisteinä ovat hyvinvoinnin tuottaminen huomioiden kuntalaisten tuentarpeet voimavaroja vahvistamalla ja tukemalla arjen sujumista. Toiminnan tavoitteena on siirtää sosiaalihuollon painopistettä ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen tukeen mm. tehostamalla ja lisäämällä sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja. Avohuollon tukitoimilla, perhekeskeisellä työllä ja riittävien tukiverkostojen sekä sijaishuollon avulla tuetaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja toimintakykyä. Lisäksi toiminnalla puututaan lähisuhde- ja perheväkivaltaan, äkillisiin kriisitilanteisiin, sosiaaliseen syrjäytymiseen ja asumisen epäkohtiin. Lastensuojelun, vammaispalvelun, ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen ja sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen määräaikojen toteutumista seuraavat tiedonkeruujärjestelmät ovat käytössä. Pro Consona sosiaalityön tietojärjestelmässä on määräaikoja seuraava tilasto-osio, mikä helpottaa mm. aluehallintovirastolle säännöllisesti tehtävässä raportoinnissa.

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Lasten ja perheiden palvelut

Lastensuojelulain (417/2007) mukaan kunnan on turvattava lapselle oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lastensuojelun on edistettävä lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia sekä tarjottava perheelle ja muille huoltajille riittävä tuki lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa.

Lasten ja perheiden palvelut koostuvat lastensuojelun perhetyöstä, avohuollon tukitoimenpiteistä, kasvatus- ja perheneuvonnan, lapsiperheiden kotipalvelun ja sijaishuollon palveluista. Lapsiperheille on järjestettävä

uuden sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja, kuten lapsiperheiden kotipalvelua ja perhetyötä, ilman lastensuojelun asiakkuutta. Lapsiperheiden kotipalvelu ostetaan yksityiseltä palveluntuottajalta.

Lastensuojelulain tärkeimmät tavoitteet ovat mm. tuen ja avun tarjoaminen varhaisessa vaiheessa, lasten osallisuuden vahvistaminen sekä viranomaisten välisen yhteistyön tehostaminen. Lasten ja perheiden sosiaalityössä on ryhdytty tarkastelemaan toimintaa ja asiakasprosesseja sekä ryhdytty kehittämään varhaisen tuen toimintaa. Koronan vuoksi asiat eivät ole kuitenkaan edenneet aivan suunnitellulla tavalla. Kehittämistyötä varhaisen tuen ja palvelutarpeen arvioinnin työprosessien suhteen jatketaan.

Sijaishuoltoa on järjestettävä silloin, kun se lapsen edun kannalta on tarpeen. Lastensuojelulain mukaan lapsi ja nuori pitää ensisijaisesti sijoittaa perheeseen. Joutsassa tavoitteena on myös perhesijoituksen ensisijaisuus ja nuorten kohdalla, jos perheeseen sijoittaminen ei tule kysymykseen, ammatillinen perhekoti. Sijoitusta tehtäessä kartoitetaan aina myös läheisverkosto ja mahdollisuus sukulaissijoitukseen.

Kustannuksissa on edelleen vuonna 2021 näyttäytynyt välttämättömät lastensuojelun avohuollon sekä sijaishuollon toimenpiteet sekä ammatillisten perhekotien ja sijaishuoltolaitosten vuorokausihintojen nousut sekä kalliit laitossijoitukset, jonka tilalle ei ole löytynyt lapsen edunmukaista edullisempaa sijaishuoltopaikkaa. Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä seuraa tiiviisti kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten tilannetta. Mahdolliset tilanteen muutokset ja tavoitteet kirjataan sijaishuollon aikaiseen asiakassuunnitelmaan.

Lastensuojelun perhetyö on lastensuojelun avohuollon tukitoimenpide, joka on keskeinen tukimuoto lastensuojelun avohuollon työskentelyssä sekä perheiden tukemisessa sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden keinoin. Perhetyöllä tarkoitetaan perheen kotona tehtävää perhetyötä, joka voi olla perhetyöntekijän antamaa keskusteluapua ja tukea erilaisissa arjen toiminnoissa. Perhetyöllä voidaan mm. tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään, tehdä vanhemmuuden arviointia ja järjestää lapselle hänen hyvinvointiaan tukevaa toimintaa. Sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön asiakkaan ei tarvitse olla lastensuojelun asiakas, vaan hän voi hakea perhetyötä matalalla kynnyksellä.

Luhangan kunnan kanssa laadittu sopimus sosiaalityön tuottamisesta Luhangan kunnalle tuli voimaan elokuussa 2021. Ennen tätä sopimusta työtä tehtiin määräaikaiseen sopimukseen perustuen ajalla 1.3-31.7.2021.

Lastenvalvojan tehtävät siirtyivät Jyväskylän kaupungin perheoikeudellisten palveluiden järjestettäväksi perusturvalautakunnan päätöksellä tammikuusta 2021 alkaen. Kunnalle jäi edelleen sopimuksiin ja/tai käräjäoikeuden päätöksiin perustuvien valvottujen ja tuettujen tapaamisten järjestäminen.

Koululaisten päivätoiminta

Vuodesta 2021 alkaen koululaisten kesäajan toiminta siirtyi hyvinvointi- ja sivistystoimen järjestettäväksi.

Perheretki kesällä

Perhetyön ja lastensuojelun asiakasperheille järjestettävät perheretket ovat olleet suosittuja. Retkille osallistuneita on ollut vuosittain 20–47 henkilöä. Kustannukset on maksettu rahastovaroista perusturvalautakunnan päätöksen mukaisesti. Kustannuksiin sisältyvät sisäänpääsymaksu, ruokailu ja bussimatkat. Vuonna 2021 perheretki toteutui syksyllä.

Kasvatus- ja perheneuvonta

Kasvatus- ja perheneuvonnalla tarkoitetaan asiantuntija-avun antamista kasvatus- ja perheasioissa sekä lapsen myönteistä kehitystä edistävää sosiaalista, psykologista ja lääketieteellistä tutkimusta ja hoitoa. Jyväskylän perheneuvolan vastaanotto on Joutsassa yhtenä päivänä kuukaudessa.

Lastensuojelun sijaishuolto

Vuoden 2021 aikana jälkihuollossa oli kuusi (6) lasta ja sijoitettuna oli kolmetoista (13) lasta. Näistä kuusi (6) oli perhehoidossa, ammatillisessa perhekodissa tai laitoksessa oli sijoitettuna seitsemän (7) lasta tai nuorta. Uudet sijoitukset pyritään järjestämään pääasiassa perhehoitona. Jälkihuoltoonuille on järjestetty tukihenkilöpalveluja muille paikkakunnille ostopalveluna.

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Sosiaalityö, lapset ja perheet	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	30 418	28 000	55 129	27 129	196,9
Toimintakulut	-1 098 537	-1 161 520	-1 299 077	-137 557	111,8
Toimintakate	-1 068 119	-1 133 520	-1 243 947	-110 427	109,7

Tunnusluvut:

Perhehoidossa olevien määrä 31.12.	9	8	7
Laitoshoidossa olevien määrä 31.12.	5	4	5
Jälkihoidossa 31.12.	8	7	6

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Perhetyön tunti					
tunnit, lkm	3 295	3 295	2 945	-350	89,4
à-hinta	71,49	84,48	103,80	19,33	122,9
Yhteensä	235 548	278 350	305 696	27 346	109,8
Erillismäärärahat:					
Kasvatus ja -perheneuvonta	15 706	10 930	41 171	-30 241	376,7
Lasten ja nuorten perhehoito	182 913	203 380	186 135	17 245	91,5
Perhetyön ostopalvelut	73 345	82 000	40 326	41 674	49,2
Lastensuojelun laitohoito	590 197	586 420	725 749	-139 329	123,8
Koululaisten kesätoiminta	828	440	0	440	0,0
Yhteensä €	1 098 537	1 161 520	1 299 077	-137 557	111,8

Perhetyön tunti

Perhetyö on lastensuojelun avohuollon tukitoimi. Sosiaalihuoltolain mukainen perhetyö on ennaltaehkäisevää työtä matalalla kynnyksellä. Perhetyöllä tarkoitetaan perheen kotona tehtävää perhetyötä, joka voi olla perhetyöntekijän antamaa keskusteluapua ja vanhemmuuden tukea erilaisissa arjen toiminnoissa ja kasvatuksellisissa kysymyksissä. Perhetyö sisältää myös lapsen kanssa tehtävää työskentelyä ja lasta tukevaa toimintaa.

Sosiaalityön tunti

Sosiaalityön tunti sisältää yksityisen henkilön, perheen sekä yhteisön sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä edistävää ja ylläpitävää toimintaa sekä asiakkaiden tukemista omatoimisessa sosiaalisten epäkohtien ehkäisemisessä ja korjaamisessa sekä hyvinvointia tukevien ja edistävien olosuhteiden ylläpitämisessä ja kehittämisessä mm. palvelutarpeen arviointien, asiakassuunnitelmien, toimeentulotuen, päihdehuollon, vammaispuolustuksen, lastensuojelun kuntouttavan työtoiminnan, koulukuraattorityön ja lastenvalvojan toimenpiteiden avulla.

Kasvatus- ja perheneuvonta

Kasvatus- ja perheneuvonnalla tarkoitetaan asiantuntija -avun antamista kasvatus- ja perheasioissa sekä lapsen myönteistä kehitystä edistävää sosiaalista, psykologista ja lääketieteellistä tutkimusta ja hoitoa.

Lasten sijaishuolto

Lastensuojeluyksiköitä, joissa voidaan järjestää lapsen sijaishuoltoa ja laitoshuoltoa ovat ammatilliset perhekodit, perhekuntoutuskeskukset, pienryhmäkodit, nuoriso- ja koulukodit.

Vanhempien lasten osalta silloin kun lapsen tai nuoren sijoitus on lyhytaikaista, lastensuojeluyksikkö on tarkoituksenmukainen sijoituspaikka. Perhehoito on ensisijainen pienten lasten osalta pitkäaikaisissa sijoituksissa.

Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityö on aikuisille suunnattua, suunnitelmallista ja tavoitteellista sosiaalityötä. Tavoitteena on asiakkaan kuntoutumisen ja elämänhallinnan edistäminen. Aikuissosiaalityö keskittyy aikuisten ongelmatilanteisiin, erityisesti työttömyyteen, talousasioiden hoitoon, päihteisiin, mielenterveyteen sekä muihin elämän hallintaan liittyviin kysymyksiin.

Aikuissosiaalityö sisältää mm. täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen, sosiaaliohjauksen, kuntouttavan työtoiminnan, pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työhön aktivoinnin, päihdehuollon sekä kotouttamistyön. Aikuissosiaalityö on suunnitelmallista työtä ja työ edellyttää nykyään palvelutarpeen arvioiden ja asiakassuunnitelmien laatimista uuden sosiaalihuoltolain mukaisesti. Aikuissosiaalityössä tehdään tiivistä yhteistyötä TE-toimiston kanssa.

TyöVarikko

Joutsan TyöVarikon toiminnan tavoitteena on tukea pitkäaikaistyöttömien arjen hallintaa ja vahvistaa heidän työmarkkinavalmiuksiaan paikallisesti yhdessä muiden viranomaisten ja yritysten kanssa. Vuonna 2020 työllisyshoidon työryhmä laati työllisyshoidon suunnitelman vuosille 2020–2024 ja määrittä samalla työllisyshoidon keskeisimmiksi tavoitteiksi työttömille suunnattujen palveluiden monipuolistamisen, kuntouttavan työtoiminnan palvelun yhdenmukaistamisen sekä suuremman asiakasmäärän kontaktoimisen. Koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi palveluiden monipuolistamiseen, koska moni mahdollisista palvelua tarjoavista tahoista on joko supistanut toimintaansa tai muutoin ollut estynyt ottamaan asiakkaita joko kuntouttavaan työtoimintaan tai työkokeiluun. Olemassa olevien toimijoiden kanssa on yhteistyössä pyritty löytämään keinoja jatkaa palvelun tarjoamista asiakkaille terveysturvallisuus huomioon ottaen.

Vuonna 2021 TyöVarikolla oli yhteensä 64 asiakasta ja käyttöpäiviä TyöVarikolle kertyi vuoden 2021 aikana 1 829. Asiakkaita oli hieman enemmän kuin edellisellä vuonna, joten myös käyttöpäiviä kertyi enemmän.

Poikkeavasta vuodesta huolimatta TyöVarikon toiminta pysyi talousarviossa. Kuntouttavan työtoiminnan päiviä TyöVarikolle ja nuorten työpajalle kertyi yhteensä 1561, joiden perusteella on kunnalle maksettu korvausta kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä yhteensä 15 750,50 euroa. Muut päivät ovat työkokeilussa, sosiaalisessa kuntoutuksessa tai muussa palveluksessa olleiden asiakkaiden käyttöpäiviä.

Nuorten työpaja

Nuorten työpajan toiminta on suunnattu alle 29-vuotiaille joutsalaisille nuorille. Toiminnan lähtökohtana on nuoren omien vahvuuksien tunnistaminen ja tavoitteiden asettaminen kohti työ- tai opiskelupaikkaa tai mielekästä elämää. Nuoren arjen- ja elämänhallinnan taitojen sekä työelämätaitojen opettelu ja niiden vahvistaminen erilaisin keinoin ovat nuorten työpajan keskeinen tehtävä.

Kaikille palveluun tuleville nuorille pystyttiin järjestämään paikka nuorten työpajalla nopeasti ilman odotusaikaa. Nuoria ohjautui palveluun te-palvelun sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kautta. Vuoden 2021 aikana nuoria oli nuorten työpajan valmennuksessa ja palveluohjauksen piirissä yhteensä 13 henkilöä, joista naisia oli kolme. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli kuusi henkilöä, työkokeilussa oli yksi henkilö ja sosiaalisessa kuntoutuksessa oli kaksi henkilöä. Muut asiakkaat olivat palveluohjauksessa, joita yksilövalmentaja tapasi vähintään kaksi kertaa.

Käyttöpäiviä nuorten työpajalle kertyi vuoden 2021 aikana 247. Valmennusta toteutettiin yksilö-, työ- ja ryhmävalmennuksen keinoin. Nuorten työpajalla on nuorille suunnattu matalan kynnyksen hyvinvointiin ja sosiaalisiin taitoihin painottuvaa ryhmätoimintaa yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa. Lisäksi yläkoulun 9. luokan kahdelle oppilaalle mahdollistettiin pajakoulutunteja työpajalla yhteensä 29 käyttöpäivää lokajoulukuussa 2021. Tilastointi ja kirjaukset nuorten työpajan asiakkaista on tehty Party-järjestelmään. Raportti on toimitettu neljännestä vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ohjeistuksen mukaisesti aluehallintovirastolle (AVI). Valtakunnalliseen työpajakyselyyn vastataan vuosittain.

Nuorten työpajalle myönnettiin valtionavustusta työpajatoimintaan 20 000 euroa ajalle 1.1.2021– 31.12.2021. Työpajalla työskenteli yksilövalmentaja 50 % työpanoksella sekä kaksi työvalmentajaa, jotka toimivat myös aikuisten valmentautujien työvalmentajina.

Päihdehuolto

Ehkäisevää päihdetyötä ja varhaista puuttumista on vahvistettu osana sosiaalipalveluita. Lisäksi on painotettu yksilötasolla annettavaa tukea päihdekierteen katkaisemiseen sosiaaliohjauksen ja päihdetyöntekijän kanssa tehtävän yhteistyön keinoin. Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön työryhmän kokoonpanoa tarkistettiin vuoden 2021 aikana ja ryhmä on aloittanut työskentelyn ennaltaehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelman parissa. Suunnitelman päivittämisessä on hyödynnetty Keski-Suomen sairaanhoitopiirin hanketyönä valmistunutta Ehkäisevän päihdetyön kypsyysanalyysia. Analyysi soveltuu myös ehkäisevän mielenterveystyön arviointiin ja suunnitteluun.

Polikliininen päihdehuolto ostetaan päihdetyön avovastaanotto toimintana yksi päivä viikossa. Päihdeongelmaisten laitoshoidoa ostetaan keskimäärin yhdestä kahteen henkilölle vuodessa, Jyväskylän a-klinikalta ostetaan käyntejä satunnaisesti.

Perusturvalautakunta hankki päihde- ja mielenterveyskuntoutujien päivätoimintaa avustamalla Joutsan päiväkeskisyhdistys ry:tä vuokratukustannuksissa.

Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut

Mielenterveysongelmaisten hoivaa ja asumispalveluja järjestetään ostopalveluna.

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha taulukko sitovalla tasolla:

Aikuissosiaalityö	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	107 477	43 200	134 926	91 726	312,3
Toimintakulut	-1 047 569	-1 114 940	-1 184 828	-69 888	106,3
Toimintakate	-940 092	-1 071 740	-1 049 902	21 838	98,0

Tunnusluvut:

TyöVarikolla valmennettavien lkm 62 45 64

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
TyöVarikon toiminta					
valmennuspäivät lkm	1 617	2 000	1 829	-171	91,5
à-hinta €	145,29	118,36	117,27	-1,09	99,1
Yhteensä	234 928	236 720	214 483	-22 237	90,6
Erillismäärärahat					
Perustoimeentulotuki	4	0	0	0	0,0
Ehkäisevä toimeentulotuki	32 504	26 910	43 029	-16 119	159,9
Täydentävä toimeentulotuki	49 109	93 660	106 373	-12 713	113,6
Kuntouttava toimeentulotuki	21 272	20 900	28 456	-7 556	136,2
Työmarkkinatuen kuntaosuus	366 717	325 080	328 536	-3 456	101,1
Nuorten Työpaja -hanke	26 975	29 540	26 945	2 595	91,2
Päihdehuolto	45 717	68 620	20 427	48 193	29,8
Sosiaali- ja kriisipäivystys	0	0	14 510	-14 510	-100,0
Mielenterv.ong.					
asumispalvelut	270 342	313 510	402 069	-88 559	128,2
Yhteensä €	1 047 569	1 114 940	1 184 828	-69 888	106,3

SOSIAALITYÖ YHTEENSÄ

	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	137 895	71 200	190 055	118 855	266,9
Toimintakulut	-2 146 106	-2 276 460	-2 483 905	-207 445	109,1
Toimintakate	-2 008 211	-2 205 260	-2 293 850	-88 590	104,0

IKÄIHMISTEN PALVELUT

Ikäihmisten palveluiden tulosalue tukee ikääntyneiden ja pitkäaikaissairaiden itsenäistä, omatoimista ja toimintakykyistä elämää omassa kodissa tai kodinomaisessa asumisympäristössä. Ikäihmisten palvelujen toiminnan painopisteenä on ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen. Lähtökohtana on, että ikääntyneet asukkaat pystyvät asumaan turvallisesti omassa kodissa mahdollisimman pitkään omatoimisesti tai kotona asumista mahdollistavien palvelujen avulla. Kotona asumista tukevia palveluita ovat seniorineuvonta, muistihoitajan palvelut (toimijana K-S Seututerveyskeskus), ikäihmisten päivätoiminta, omaishoito, kotihoito ja asiakkaan kuntoutumista tukevat jaksot Palvelukeskus Jousessa.

Pitkäaikaista tehostettua palveluasumista tarjotaan Palvelukeskus Jousessa ja Mäntypirtissä. Palvelukeskus Huuonohovissa tarjotaan hoivahoitoa, näiden lisäksi ostetaan asumispalvelua ja pitkäaikaista tehostettua asumispalvelua ostopalveluna ja palvelusetelillä.

Ikääntynyt henkilö on oikeutettu ympärivuorokautiseen palveluun, kun kotona asuminen ei ole mahdollista kattavienkaan kotona asumista tukevien palvelujen turvin, eikä ikääntynyt asiakas tarvitse sairaalahoitoa.

Ikäihmisten palveluissa tehdään työtä voimavaralähtöisellä ja kuntouttavalla toimintamallilla. Tämä tarkoittaa asiakkaan kuulemistä häntä itseään koskevissa asioissa ja omien voimavarojen hyödyntämistä ja vahvistamista. Lähtökohtana on myös omaisten, läheisten huomioiminen ikäihmisen hyvän ja turvallisen elämän suunnittelussa ja järjestämisessä.

Ikäihmisten palveluiden tavoitteena on ollut ympärivuorokautisen asumispalveluiden kustannusten kasvun pysäyttäminen sekä kotihoidon ja ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen. Kotikuntoutusta on vuoden aikana pystytty järjestämään rajoitetusti johtuen koronan vaikutuksista henkilöstön käyttöön sekä yleiset rajoitukset. Ikäihmisten päivätoiminta on ollut tauolla puolitoista vuotta ja syksyllä aloitettiin yhteistyö Helperin päivätoiminnan kanssa. Toiminta tapahtuu Pohvinrinteen tiloissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisista on perustettu moniammatillinen sote-tiimi, joka yhdessä työskentelee asiakkaan asioiden hyväksi. Sote-tiimin moniammatillisen työn tavoitteena on saada oikeat palvelut oikea-aikaisesti ammattilaisten yhteistyönä asiakasta kuunnellen.

Ikäihmisten palveluissa on vahvistettu henkilöstön osaamista RAI-toimintakykymittarin käyttöönottokoulutuksilla. Mittarin käyttö aloitettiin porrastetusti syksyllä kotihoidossa ja asumispalveluissa vuoden 2022 alusta. Lisäksi osaamista on edelleen vahvistettu lääkkehoidossa, saattohoidossa sekä hyvinvointiteknologian hyödyntämisessä.

Ikäihmisten palveluissa koronan vuoksi on monia asioita jouduttu tekemään uudella tavalla. Työtapoihin on otettu uusia käytäntöjä suojautumisen osalta, omaisten ja läheisten neuvonta sekä ohjaus. Nämä ovat lisänneet henkilöstön työmäärää. Henkilöstön suojautuminen on näkynyt talouden toteutumisessa hoitotarvikkeiden ja puhdistusaineiden- ja tarvikkeiden arvioitua suurempina menoerinä. Koronaan liittyviä kustannuksia on ikäihmisten palveluissa ollut n.155 279 euroa. Henkilöstön koronatestien vastausten odottaminen on tuonut kaikissa yksiköissä sairauspoissaoloja ja sijaisten käytön tarvetta ennakoitua enemmän. Koulutetun henkilöstön saamisessa on ollut haasteita, osaksi on käytetty henkilöstöfirmojen tuottamia palveluita.

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Palveluohjauksen kehittäminen.	Kokonaisvaltaisen palveluohjausprosessin kehittäminen, yhden luukun periaate.	Asiakkaan palveluprosessin luominen.	Palveluohjauksen (25 %) lisäksi työntekijän tehtäviin kuuluu myös aikuissosiaalityö (75 %), joka monipuolistaa asiakkaan saamaa palvelua. Palveluohjauksen prosessia ikäihmisten palveluihin kehitetään edelleen.
Sähköisen asioinnin kehittäminen.	Sähköiset lomakkeet ja luodaan palautejärjestelmä.	Sähköiset lomakkeet ja palautejärjestelmä luotu.	Sähköistä lomakejärjestelmää edelleen kehitetään kunnassa, keskeneräinen asia.
Kuntoutuksen ja viriketoiminnan kehittäminen.	Luodaan toimintatapa avokuntoutukseen, lyha-jaksoille, kotikuntoutukseen arviointijaksolle sekä matalan kynnyksen viriketoiminnalle. Hankitaan kuntoutustyöhön tueksi hyvinvointiteknologiaa.	Moniammatillisen kuntoutuksen osaamisen vahvistaminen.	Kokonaisvaltaista kehittämistä kuntoutuksen näkökulmasta on rajoittanut korona (ryhmätoiminta, kotikuntoutus). Lyha-jaksojen sisällön merkitys korostunut. Toimintatapa on muutettu Sakukon yhteistyötä silmällä pitäen. Hankittu nykyaikaisia kuntoutusvälineitä lahjoitusvaroin kotiin vietäviin palveluihin sekä asumispalveluyksiköihin. Otettu käyttöön 4 etähoivayhteyttä hoitajien työn tueksi.
Tiedolla johtaminen.	Asiakaskortti-mittarinkäytöstä siirtyminen RAI-toimintakyky mittarin käyttöön palveluihin ohjautumisessa sekä asiakkaan hoidon suunnittelussa. Kotihoidon työntekijöiden välittömän työajan lisääminen, henkilökunnan joustavan mitoituksen määrittely.	Lähihoitajien ja sairaanhoitajien välitön työaika lh 60 % sh 40 %.	Jatkettu edelleen yhteistyötä NHG:n kanssa, joka tuottaa tietoa henkilöstön resurssointiin ja kuormitukseen, vertaiskehittäminen. RAI-toimintakykymittarin käyttöönotto, oikeat palvelut asiakkaan hoidon suunnittelussa ja palveluihin ohjautumisessa. Henkilökunnan välitön työaika on toteutunut keskimäärin lh 55-60 % sh n. 30-35 %. Työn kuormitus kohdistuu aamuun ja iltaan.
Ostopalvelupaikkojen ja palveluseteli-paikkojen vähentäminen.	Paikkojen vähentäminen ennaltaehkäisevien palvelujen ja kotihoidon tehostamisen sekä vaihtoehtoisten asumisratkaisujen myötä.	Ostopaikkojen ja palveluseteli-paikkojen lukumäärän vähentäminen.	Maksusitoumuksella ostopalveluissa edelliseen vuoteen verrattuna 365 vuorokauden vähennys. Palveluseteliasiakkaiden määrän vähennys edelliseen vuoteen 5 asiakasta.

Vastuhenkilöt: vt. asumispalvelujen esimies / kotihoidon esimies Marjatta Virtanen ja erityispalvelujen esimies Johanna Pajunen

Ikäihmisten asumispalvelut

Ikäihmisten pitkäaikaista tehostettua asumispalvelua järjestetään Palvelukeskus Jousessa ja Mäntypirtissä. Palvelukeskus Jousessa järjestetään myös lyhytaikaista kuntouttavaa hoitoa. Palvelukeskus Huuponhovissa tarjotaan hoivahoitoa (ent. laitoshoido). Lisäksi asumispalvelua sekä pitkäaikaista tehostettua palveluasumista ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta ostopalveluna ja palveluseteleillä.

Laitoshoido

Ympäri vuorokautinen hoivahoito (laitoshoido), Palvelukeskus Huuponhovi

Ympäri vuorokautista hoivahoitoa järjestetään Palvelukeskus Huuponhovissa. Palvelua tarjotaan niille ikäihmiselle, jotka eivät kotiin annettavienkaan palveluiden turvin voi asua turvallisesti omassa kodissa. Asukashuoneita on kahdeksan, asukkaat asuvat kahden hengen huoneissa.

Vastuhenkilö: vt. asumispalvelujen esimies Marjatta Virtanen

Määräraha taulukko sitovalla tasolla:

Vanhusten laitoshoido	Tot 2020	TA 2021	Tot 202	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	168 957	229 500	220 437	-9 063	96,1
Toimintakulut	-865 938	-1 173 050	-1 205 897	-32 847	102,8
Toimintakate	-696 981	-943 550	-985 460	-41 910	104,4

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Huupohovin laitoshoido					
- hoitopäivät lkm	4 330	5 840	5 044	-796	86,4
- à-hinta €	199,99	200,86	239,08	38,21	119,0
Yhteensä €	865 938	1 173 050	1 205 897	32 847	102,8
Hoitopäivän nettohinta	160,97	161,57	195,37		

Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen

Mäntypirtti

Huupohovin välittömässä yhteydessä toimii Mäntypirtti, jonka toiminta on pitkäaikaista tehostettua palveluasumista. Palveluja tuotetaan sinne Palvelukeskus Huuponhovista 24/7. Mäntypirtissä on kahdeksan asuntoa. Uuden asiakasmaksulain mukaisesti (1.7.2021) asiakas maksaa asiakasmaksun sekä vuokran.

Palvelukeskus Jousi

Palvelukeskus Jousessa on käytössä tehostettuun palveluasumiseen 22 ympärivuorokautista asumispaikkaa Kuuselan ja Mäntylän yksiköissä. Näistä kuusi paikkaa on varattu lyhytaikaiseen kuntouttavaan hoitoon. Koivula-osaston remontti alkoi maaliskuussa v. 2021 ja sitä kautta siirtyminen seututerveyskeskuksen Sakuko -osaston toiminnaksi kevään 2022 aikana. Uuden asiakasmaksulain mukaisesti (1.7.2021) asiakas maksaa asiakasmaksun sekä vuokran.

Yhteistyö seututerveyskeskuksen osaston ja Jousen välillä tiivistyi vuoden aikana asiakkaiden sijoittelussa lyhytaikaishoitoon, jossa huomioidaan tulevan SaKuKo:n toiminta. Toiminta on sujunut hyvin remontin keskellä.

Vastuhenkilö: vt. asumispalvelujen esimies Marjatta Virtanen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Tehostettu palveluasuminen	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	601 999	475 500	472 655	-2 845	99,4
Toimintakulut	-2 564 752	-2 048 933	-1 840 054	208 879	89,8
Toimintakate	-1 962 753	-1 573 433	-1 367 399	206 034	86,9

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Palvelukeskus Jousi					
- asumispäivät lkm	12 014	8 030	7 364	-666	91,7
- à-hinta €	195,15	225,07	211,75	-13,31	94,1
Yhteensä €	2 344 560	1 807 293	1 559 351	-247 942	86,3
Mäntypirtti					
- asumispäivät lkm	2 761	2 920	3 446	526	118,0
- à-hinta €	79,75	82,75	81,46	-1	98,4
Yhteensä €	220 192	241 640	280 703	39 063	116,2
Yhteensä	2 564 752	2 048 933	1 840 054	-208 879	89,8

Hoitopäivän nettohinta, Jousi	154,01	179,30	165,68
Hoitopäivän nettohinta, Mäntypirtti	40,72	45,77	42,76

Ostopalveluna toteutettavat asumispalvelut

Tehostettua pitkäaikaista palveluasumista ostetaan oman toiminnan tueksi myös yksityisiltä palveluntuottajilta. Joutsan Palvelukodin palveluasumisen asunnot siirtyivät 1.1.2020 kotihoidon palvelusetelistä palveluasumisen seteleille. Talousarvion tavoitteena on ollut ostopalvelu- ja palvelusetelipaikkojen lukumäärän vähentäminen tehostamalla ennaltaehkäiseviä ja kotiin annettavia palveluja sekä tarjoamalla Kirkkokankaan vuokra-asunnoissa (3) vaihtoehtoista asumista tuetusti. Vuoden aikana palveluasumisen ja pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen kokonaismäärää pystyttiin pitämään maltillisena verrattuna edelliseen vuoteen ja talousarvio alitettiin 131 746 euroa.

Vastuhenkilö: vt. asumispalvelujen esimies Marjatta Virtanen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Asumisen ostopalvelut	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	111 083	92 000	139 517	47 517	100,0
Toimintakulut	-2 809 565	-2 780 130	-2 676 804	103 327	96,3
Toimintakate	-2 698 482	-2 688 130	-2 537 287	150 843	94,4

Kotihoito

Kotihoidon tavoitteena on turvata ikääntyvien kuntalaisten itsenäinen selviytyminen omassa kodissaan.

Kotiin annettavilla palveluilla mahdollistetaan asiakkaan toimintakyvyn säilyminen omatoimisuutta tukien. Kehittämisen painopisteitä ovat olleet palveluohjaus, kotikuntoutus, palveluprosessien ja lääkärinkonsultaation kehittäminen. Kotihoidon asiakkaiden selviytymistä omassa kodissa tukevat kotihoidon tukipalvelut, kuten kuljetus- ja ateriapalvelut sekä turvapuhelinpalvelut. Lisäksi on myös sotainvalidien ja veteraanien palvelut.

Kotihoidossa jatketaan ympärivuorokautista hoitoa, minkä tavoitteena on taata turvallinen hoiva ja hoito. Kotihoito on edelleen mukana Nordic Healthcare Groupin (NHG) vertaiskehittämisessä ja tarvepohjaisessa toimintamallissa. Toiminnanohjausjärjestelmän avulla seurataan ruuhkahuippuja ja tehtävien jakautumista sekä henkilöstön riittävyttä.

Kotihoidon asiakkaaksi hakeudutaan palvelutarpeen arvioinnin kautta. Pääsääntöisesti asiakkaat ovat säännöllisen kotihoidon asiakkaita. Asiakasvalintojen pohjana käytetään kotihoidon toiminnalle asetettuja perusteita. Kotihoidon henkilöstön tehtävänä on turvata asiakkaan kotona tapahtuva sairaanhoito, hoivan ja huolenpidon tarve sekä terveydentilan seuranta. Asiakkaiden terveydentilasta henkilöstö konsultoi tarvittaessa lääkäriä. Lääkehoito toteutetaan yhteistyössä apteekin kanssa koneellisenä annosjakeluna turvallisuuden ja kustannustehokkuuden varmistamiseksi. Kesällä otettiin käyttöön etähoivayhteys, jonka kautta hoitaja saa kuvallisen yhteyden asiakkaaseen.

Kotihoidon palveluseteli

Vaihtoehtoinen palvelu kunnalliselle kotihoidolle. Palvelun käyttö on vähäistä, lähinnä veteraanien palveluissa.

Tukipalvelut

Asiakasta tuetaan ensisijaisesti tukipalvelujen avulla. Mikäli tukipalvelut ovat kuitenkin riittämättömiä turvaamaan asiakkaan kotona selviytymistä, tarjotaan asiakkaalle myös muita kotihoidon palveluja. Tukipalvelut sisältävät ateriapalvelun, turvapalvelun, sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun sekä sotainvalidien ja veteraanien palvelut. Koronatilanteen vuoksi sotainvalideille ja veteraaneille on toimitettu kotiin monipuolinen välipala.

Ateriapalvelu

Ateriapalvelun tavoitteena on tukea ikääntyneiden asiakkaiden selviytymistä kotona ja huolehtia päivittäisestä lämpimän aterian saannista. Toimitettavien aterioiden määrä lisääntyi koronavuoden aikana. Ateriapalvelujen kuljetukset ja jakaminen ostetaan ostopalveluna. Palvelu sisältää aterian, pakkausmateriaalin ja kuljetuksen.

Siivousapu

Ostopalveluna on hankittu siivouspalvelua sotainvalideille, joiden haitta-aste on vähintään 10% sekä rintamaveteraaneille. 1.11.2019 lukien myös tunnuksen omaavien rintamaveteraanien palvelut korvataan valtionkonttorin kautta kunnalle täysimääräisenä.

Hoivatyö

Hoivatyötä on ostettu yksityisiltä palveluntuottajilta tilanteissa, kun avoin rekrytointi ei ole tuottanut tulosta henkilöstövajeeseen. Tämä näkyy talouden toteumassa asiakaspalvelujen ostona sekä työvoiman vuokrauksena

Kuljetuspalvelu

Sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua järjestetään yleensä taksikortti- ja kimppakyyteinä. Koronan vuoksi kyydit on järjestetty yksilökuljetuksina.

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Kotiin annettavat palvelut	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	543 135	503 000	592 583	89 583	117,8
Toimintakulut	-2 045 175	-2 219 475	-2 051 587	167 888	92,4
Tilikauden tulos	-1 502 040	-1 716 475	-1 459 004	257 471	85,0

Kotihoidon tunnusluvut:

Asiakkaita	346	330	328	-2	99,4
Käyntikertoja	55 907	58 200	58 898	698	101,2

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Kotihoidon tunti					
- tunnit lkm	18 580	22 800	19 683	-3 117	86,3
- à-hinta €	88,06	75,24	81,16	5,91	107,9
Yhteensä €	1 636 208	1 715 534	1 597 413	-118 121	93,1
Erillismäärärahat:					
Ostopalvelut ja hankkeet	76 793	71 560	102 856	31 296	143,7
Palvelusetelit	3 012	20 000	3 529	-16 471	17,6
Tukipalvelut	329 162	412 381	347 790	-64 591	84,3
Yhteensä €	2 045 175	2 219 475	2 051 587	-167 888	92,4

Tunnusluvut:

Ateriapalvelun saajia/pv	85	120	88	-32	73,3
Turvapuhelimia	96	95	83	-12	87,4
Kuljetuspalvelun asiakkaita	36	38	24	-14	63,2
Sotainvalidien ja veteraanien siivouspalvelujen käyttäjiä	7	7	5	-2	71,4

Kotihoidon tunti

Kotihoito toteutetaan pääsääntöisesti kotiin annettavina palveluina. Asiakasvalintojen pohjana käytetään kotihoidon toiminnalle asetettuja perusteita. Kotihoidon tunti sisältää asiakkaan kotona tapahtuvan sairaanhoidon, hoivan ja huolenpidon sekä terveydentilan seurannan. Lisäksi tuntiaikaan huomioidaan konsultaatiot lääkärin kanssa ja asiakastietojen kirjaaminen potilastietojärjestelmään sekä esim. erilaisten laboratoriotulosten ja läheteiden käsittely. Matka-aikaa ei huomioida. Säännöllinen kotihoito pohjautuu jokaiselle asiakkaalle tehtävään hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Kotihoidon ennaltaehkäisevä työ

Ennaltaehkäisevä työ painottuu ikääntyvien palveluohjaukseen, ennaltaehkäiseviin terveystarkastuksiin ja kotikäynteihin, jotka tukevat ja edistävät kotona asuvien ikäihmisten terveyttä, hyvinvointia ja itsenäistä toimintakykyä. Kotikuntoutus, apuvälineiden hankinta, neuvonta ja ohjaus ovat ikäihmisten fysioterapeutin vastuualueita. Työskentely tapahtuu moniammatillisesti eri yhteistyötahojen kanssa. Seniorikuntosali avattiin syksyllä käyttöön.

Ennaltaehkäisevät terveystarkastukset

Ennaltaehkäiseviin terveystarkastuksiin kutsutaan 75-vuotiaat ja sitä ikääntyneemmät henkilöt viiden vuoden välein. Terveystarkastus sisältää ennakoivan terveystarkastuksen, toimintakykytestit, terveysneuvonnan ja palveluohjauksen. Ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä tehdään 80- ja 85-vuotiaille. Lisäksi henkilöt, jotka ovat täyttäneet yli 85 vuotta eivätkä ole vielä minkään palvelun piirissä toteutetaan heille myös ennaltaehkäisevä kotikäynti. Koronan vuoksi nämä käynnit ovat jääneet satunnaisiksi mutta tarkoitus on jatkaa, kun resurssit mahdollistavat asian.

Ikäihmisten päivätoiminta

Koronan vuoksi päivätoiminta suljettiin maaliskuussa 2020, jonka jälkeen aloitettiin viikoittaiset soittokierrokset asiakkaille. Asiainnit ja asiakkaan pesuapu järjestettiin joko kotona tai palvelukeskuksessa. Kotikuntoutusta tehtiin kotikäynnein kotiin. Syksyllä 2021 päivätoiminta aloitettiin asiakkaille Pohvinrinteen tiloissa yhteistyössä Helperin päivätoiminnan kanssa. Päivätoiminta kohdistuu kotona asuville ikääntyville henkilöille. Toiminta sisältää toimintakykyä ylläpitävää ryhmä- ja viriketoimintaa, aterioinnin ja kuljetuksen. Toiminta tähtää toimintakyvyn ylläpitämiseen, sosiaaliseen osallistumiseen ja kotona asumisen tukemiseen.

Vastuuhenkilöt: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen ja erityispalvelujen esimies Johanna Pajunen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Senioritoiminta	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	5 818	20 000	6 045	-13 955	30,2
Toimintakulut	-122 463	-157 568	-124 215	33 353	78,8
Toimintakate	-116 645	-137 568	-118 170	19 398	85,9

Tunnusluvut:

Seniorikeskuksen asiakkaat	39	45	35	-10	77,8
Enn.ehkäisevät terv.tark.ja kotik.	59	190	267	77	140,5

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan seniorikeskus					
- seniorikeskuspäivät lkm	35	340	55	-285	16,2
- à-hinta €	3 498,94	463,44	2 258,46	1 795,02	487,3
Yhteensä €	122 463	157 568	124 215	-33 353	78,8
Yhteensä	122 463	157 568	124 215	-33 353	78,8

Seniorikeskuksen nettohinta/pv 3 332,70 404,61 2 148,54

Omaishoidontuki

Omaishoidontuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä omaishoitajalle myönnettävästä hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Omaishoidon tuella hoidettiin kotona 51 henkilöä. Omaishoitajien jaksamista ja hyvinvointia tuettiin hyvinvointipalveluilla, jotka sisälsivät valinnaisesti joko jalkahoitoja tai hierontakäyntejä kuusi kertaa vuoden aikana. Vertaistapaamisia ei voitu järjestää koronan vuoksi.

Vastuuhenkilö: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Omaishoidontuki	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	-18	0	0	0	
Toimintakulut	-247 811	-273 260	-229 077	44 183	83,8
Toimintakate	-247 829	-273 260	-229 077	44 183	83,8

Tunnusluvut:

Omaishoidon tuen asiakkaat	58	48	59	11	122,9

IKÄIHMIEN PALVELUT YHTEENSÄ

	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	1 430 975	1 320 000	1 431 237	111 237	108,4
Toimintakulut	-8 655 704	-8 652 416	-8 127 634	524 782	93,9
Toimintakate	-7 224 729	-7 332 416	-6 696 397	636 019	91,3

VAMMAISTEN PALVELUT

Vammaisten palvelujen tavoitteena on turvata vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja edistää vammaisen henkilön mielekästä elämää yhteistyössä alan eri toimijoiden kanssa.

Kehitysvammahuollon palvelut perustuvat lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta, jonka tarkoituksena on edistää kehitysvammaisen henkilön suoriutumista päivittäisistä toiminnoista, hänen omintakeista toimeentuloaan ja sopeutumistaan yhteiskuntaan sekä turvata hänen tarvitsemansa hoito ja huolenpito.

Palvelut perustuvat asiakkaan kanssa laadittavaan palvelusuunnitelmaan, jossa arvioidaan hänen toimintakykynsä ja tuentarpeensa sekä tarvittavat palvelut ja näistä tehdään päätökset. Palvelusuunnitelma tarkistetaan määräajoin tai kun siihen on tarvetta.

Vammaispalvelulain mukaisia palveluja myönnetään kunnan perusturvalautakunnan hyväksymän soveltamisohjeen mukaisesti.

Erityisryhmien työ- ja päivätoiminta

Erityisryhmien työ- ja päivätoiminta sisältää kehitysvammaisten ja muiden vammaisten päivätoiminnan sekä kuntouttavan työtoiminnan toimintakeskus Helperissä. Palvelua on mahdollista myydä myös ulkopaikkakuntalaisille. Koronasta huolimatta työ- ja päivätoimintaa on pystytty tarjoamaan kaikille palveluntarpeessa oleville asiakkaille. Asiakkaita Helperissä oli vuonna 2021 yhteensä 25 henkilöä ja toimintapäiviä kertyi 2792. Muutos edellisvuodesta oli +3 asiakasta ja + 568 toimintapäivää.

Helperissä käytössä oleva asiakastietojärjestelmä ProConsona on vaihtumassa vaiheittain Omni360-ohjelmistoksi. Vuoden 2021 aikana henkilökuntaa on koulutettu uuden järjestelmän käyttöönottoon ja koulutus sekä vaiheittainen käyttöönotto jatkuu vuonna 2022.

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Asteittainen siirtyminen ProConsona-asiakastietojärjestelmästä Omni360-järjestelmään.	Henkilöstön kouluttaminen ja asiakastietojen vaiheittainen kirjaaminen uuteen järjestelmään.	Asiakastietojen siirtämisen aloittaminen marraskuussa 2021.	Henkilöstön käyttökoulutukset toteutuneet vuoden 2021 aikana, asiakastietojen siirtäminen siirtynyt helmikuulle 2022.

Vastuuhenkilö: erityispalvelujen esimies Johanna Pajunen

Määräraahataulukko sitovalla tasolla:

Toimintakeskus Helperi	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	30 947	51 980	51 685	-295	99,4
Toimintakulut	-346 988	-399 030	-368 598	30 432	92,4
Toimintakate	-316 040	-347 050	-316 913	30 137	91,3

Tunnusluvut:

Asiakkaita Helperissä	22	25	25	0	100,0
Kuljetuspalvelun piirissä	14	15	11	-4	73,3

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Helperin työ/päivätoimintapäivä					
päivät lkm	2 224	3 500	2 792	-708	79,8
ä-hinta €	156,02	114,01	132,02	18,01	115,8
Yhteensä €	346 988	399 030	368 598	-30 432	92,4

Työ/päivätoimintapäivän
nettohinta

142,10 99,16 113,51

Vammaisten ja kehitysvammaisten asumispalvelut

Vammaisten asumispalvelut

Tavoitteena on, että asiakas voi asua hänelle mieluisassa, hänen tarpeilleen ja tuentarpeeseen sopivassa asumispaikassa. Kehitysvammaisten asumispalveluja ostetaan palvelusetelillä. Muille vammaispalvelun asiakkaille, jotka tarvitsevat palveluasumista, palvelu järjestetään maksusitoumuksella. Asumispalvelussa oli vuonna 2021 yhteensä 20 asiakasta.

Asiakkaiden elämäntilanteet voivat muuttua nopeasti, jolloin tuen tarve on arvioitava uudelleen ja mm. hankittaessa uusi asumispaikka. Uusiin asumistarpeisiin on varauduttava joka vuosi.

Tukipalvelut

Asiakkaiden tarpeet huomioiden käytetään Vaalijalan Keski-Suomen poliklinikan Kehitysvammaopoliklinikkapalveluja, samoin käytetään Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen jalkautuvia poliklinikkapalveluja.

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraahataulukko sitovalla tasolla:

Kehitysvamm. Asumispalvelut	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	759	0	14 922	14 922	100,0
Toimintakulut	-1 292 340	-1 230 330	-1 271 514	-41 184	103,3
Toimintakate	-1 291 581	-1 230 330	-1 256 592	-26 262	102,1

Tunnusluvut:

Ostopalvelujen asiakkaat lkm	21	19	20	1	105,3
Ostopalvelujen asumispäivät lkm	6626	6935	7300	365	105,3
Perhehoidon asiakkaat lkm	1	1	0	-1	0,0
Perhehoidon asumispäivät lkm	32	40	0	-40	0,0

Erittely määrärahoista

	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Kehitysvamm. perhehoito	14 639	14 220	4 697	-9 523	33,0
Kehitysvamm. tukipalvelut	3 357	25 550	46 246	20 696	181,0
Vammaisten laitoshoido	289 618	190 350	212 981	22 631	111,9
Kehitysvamm. asumisen ostot	984 727	1 000 210	1 007 590	7 380	100,7
Yhteensä €	1 292 340	1 230 330	1 271 514	41 184	103,3

Muut vammaisten palvelut

Muut vammaisten palvelut sisältävät kuljetuspalvelut, henkilökohtaiset avustajat ja asunnon muutostyöt sekä palveluasumista vammaiselle henkilölle

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Muut vammaisten palvelut	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	2 972	3 000	11 697	8 697	389,9
Toimintakulut	-405 170	-478 110	-353 160	124 950	73,9
Toimintakate	-402 199	-475 110	-341 463	133 647	71,9

VAMMAISTEN PALVELUT YHTEENSÄ

	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	34 678	54 980	78 304	23 324	142,4
Toimintakulut	-2 044 498	-2 107 470	-1 993 271	114 199	94,6
Toimintakate	-2 009 820	-2 052 490	-1 914 967	137 523	93,3

3.3.5. SOSIAALITOIMEN ELÄKEMAKSUT

	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Eläkemenoperusteinen KuEL					
Vanhainkodit	-113 774	-120 900	-105 430	15 470	87,2
Kotihoito	-36 016	-33 300	-33 169	131	99,6
Vammaispalvelut	-4 660	-5 000	-4 915	85	98,3
Muu sosiaalityö	-14 420	-20 700	-24 961	-4 261	120,6
Yhteensä	-168 870	-179 900	-168 475	11 425	93,6

SOSIAALITOIMI YHTEENSÄ

	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	1 779 838	1 617 830	1 880 759	262 929	116,3
Toimintakulut	-13 191 468	-13 387 896	-12 959 600	428 296	96,8
Toimintakate	-11 411 630	-11 770 066	-11 078 840	691 226	94,1

2.1.4. TERVEYSTOIMI

Perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon sekä ympäristöterveydenhuollon palvelut.

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Järjestetään ostopalveluina kaikki terveydenhuollon palvelut.	Ostetaan perusterveydenhuollon palvelut Keski-Suomen seututerveyskeskuksesta ja erikoissairaanhoidon palvelut Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä, sekä ympäristöterveydenhuollon palvelut Jyväskylän kaupungilta.	Palvelujen ostojen määrä / vuosi.	Terveydenhuollon palvelut ostettu Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Avoterveydenhuollon käynnit 39 172 / 2021. Vuodeosastohoitopäiviä 3 531 / 2021 Suunterveydenhuollon käynnit 4 046 / 2021 Erikoissairaanhoidon palvelujen tilinpäätöstietoja ei käytettävissä vuodelta 2021. Ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Jyväskylän kaupungilta.

PERUSTERVEYDENHUOLTO

Perusterveydenhuollon palvelut on ostettu Keski-Suomen sairaanhoitopiirin hallintoon kuuluvalta Seututerveyskeskuksesta. Palvelujen ostoista on päätetty yhteisesti tapahtuvissa neuvottelussa. Joutsan sotekeskus valmistui syksyllä 2020.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa Jyväskylän ympäristöterveydenhuollon palveluyksikkö. Löytöeläinten hoito on ostettu Paavo Niemiseltä.

Vastuhenkilö: perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Perusterveydenhuolto	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	0	0	19 908	19 908	0,0
Toimintakulut	-4 968 939	-4 949 510	-4 770 614	178 896	96,4
Toimintakate	-4 968 939	-4 949 510	-4 750 707	198 803	96,0

Erittely määrärahoista:

	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Seututerveyskeskus:					
Avoterveydenhuolto	2 289 082	2 010 600	2 502 800	-492 200	124,5
Laitoshiito	1 602 049	1 748 000	1 193 477	554 523	68,3
Suun terveydenhuolto	503 099	572 000	499 997	72 003	87,4
Ensivastetehtävät	229 918	261 400	249 425	11 975	95,4
Kutsunnat, lisäkorvaus	2 000	2 000	2 000	0	100,0
Yht.	4 626 147	4 594 000	4 428 192	165 808	96,4
Ympäristöterveydenhuolto, Jkl	140 835	139 840	140 829	-989	100,7
Löytöeläinten hoito	1 000	1 000	1 000	0	100,0
Eläkemenoperust. KuEL-maksut	192 115	206 300	193 135	13 165	93,6
Odottavien äitien hammashoito	51	0	161	-161	100,0
Perusturvahallinnon toimialakust.	8 051	7 500	6 400	1 100	85,3
Taloushallinnon palvelut	739	870	897	-27	103,1
Yhteensä	4 968 939	4 949 510	4 770 614	178 897	96,4

ERIKOISSAIRAANHOITO

Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä sopimusohjauksessa sovitulla tavalla.

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Erikoissairaanhoido	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	0	0	33 157	33 157	-100,0
Toimintakulut	-6 016 564	-5 836 800	-6 294 485	-457 685	107,8
Toimintakate	-6 016 564	-5 836 800	-6 261 327	-424 527	107,3

Erittely määrärahoista:

	Tot 2020	TA 2020	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Erikoissairaanhoido	5 987 926	5 807 000	6 267 040	460 040	107,9
<i>Keskussairaala yht.</i>	5 987 926	5 807 000	6 267 040	-460 040	107,9
Eläkemenoperust. KuEL-maksut	23 298	24 600	23 030	1 570	93,6
Perusturvahallinnon toimialakust.	5 181	5 000	4 267	733	85,3
Taloushallinnon palvelut	158	200	148	52	73,8
Yhteensä	6 016 564	5 836 800	6 294 485	-457 685	107,8

TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ

	Tot 2020	TA 2021	Tot 2021	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	0	0	53 065	53 065	
Toimintakulut	-10 985 503	-10 786 310	-11 065 099	-278 789	102,6
Toimintakate	-10 985 503	-10 786 310	-11 012 034	-225 724	102,1